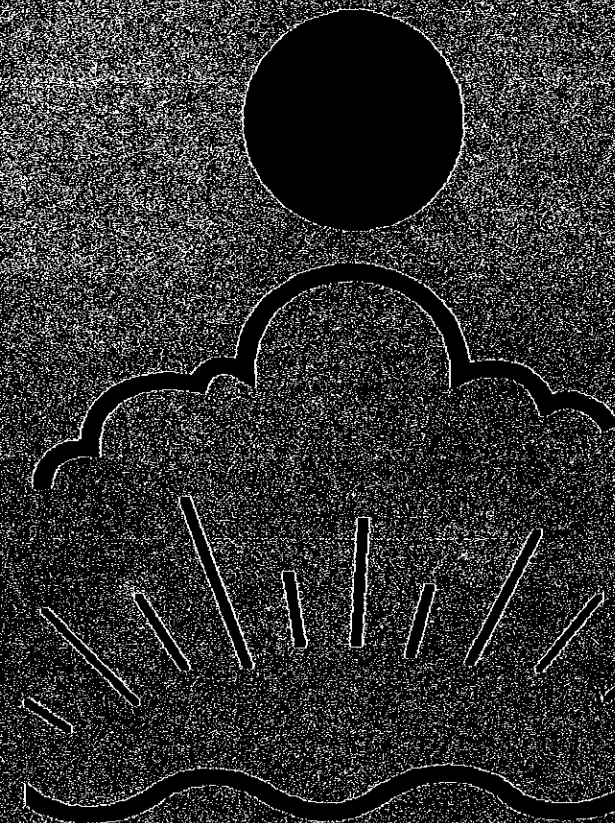

NATUUR-EN MILIEUVERENIGING

H. en N. Peters
Grotestraat 187
5151 BK Drunen
e

GEMEENTE HEUSDEN

"NATUURLIJK"

DECEMBER 2007

HET BESTUUR

NATUUR- EN MILIEUVERENIGING GEMEENTE HEUSDEN

p/a Secretariaat
Vennestraat 33
5151 CA DRUNEN

Contributie minimaal € 12,- per jaar.
Postbanknr. 5377889 t.n.v. Penningmeester
Natuur- en Milieuvereniging Gemeente Heusden,
Sweelinkstraat 100, 5151 PA Drunen.

SAMENSTELLING BESTUUR

Voorzitter: George Rouhof
Newtonlaan 41
5252 CH Vlijmen tel. 073-5112022

Secretaris: Joke Rijk
Vennestraat 33
5151 CA Drunen tel. 0416-379476

Penningmeester: Freek Vos
Sweelinkstraat 100
5151 PA Drunen tel. 0416-375891

Leden: Marian van der Linden - Bolter
Marijnenlaan 14
5251 SC Vlijmen tel. 073-5117393

Joost van Balkom
Vormeerplantsoen 145
5151 WS Drunen tel. 0416-376202

Cock de Moel - van Engelen
Dr. Schaeppmanstraat 7
5151 CH Drunen tel. 0416-379128

Webster: www.natuur-en-milieuheusden.nl

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE

1. Het bestuur	blz. 1
2. Inhoudsopgave	blz. 2
3. Voorwoord	blz. 4
4. Bericht van de secretaris	blz. 6
5. Kerstwandeling	blz. 7
6. Programmaoverzicht	blz. 9
7. Notulen ledenvergadering 8 oktober 2007	blz. 12
8. Nieuwe updates inventarisatiebestand	blz. 17
9. Vlinders in de winter	blz. 19
10. Digitale inspraak	blz. 21
11. Ommetje Herpt	blz. 23
12. Highway voor vleermuizen	blz. 29
13. E-mailares	blz. 31
14. Bouwvlak glastuinbouw	blz. 32
15. Boringen in Haarsteegse wiel	blz. 34
16. Verkoop van EKO-producten	blz. 37
17. Motorcrossers	blz. 39
18. Opnieuw "Een bruisende plek"	blz. 40
19. Overzicht libellen en juffers	blz. 43
20. Nieuwe webmaster	blz. 45
21. Voor U gelezen...	blz. 47
22. Wandeling Baardwijkse Overlaat	blz. 49
23. Wandeling Moerputtenbrug	blz. 51
24. Spaar het landschap	blz. 53
25. Waterplan Gemeente Heusden	blz. 54
26. Nieuwe leden	blz. 57
27. Adverteerders	blz. 58

Jaargang 25, DECEMBER 2007, nr. 4

Redactie:

Noor Peters, e-mailadres: peblauw@hetnet.nl of
Marian van der Linden, e-mailadres: marianvdlinden@home.nl
Wil Maaywee

Inleveren kopij volgende info voor **15 maart 2008 a.s.** op bovenstaand adres.

**Het bestuur en de redactie van
"Natuurlijk" wensen u,**

**een fijne Kerst en
een gezond en gelukkig 2008**

VOORWOORD

Zo nu en dan is het goed je gedachten de vrije loop te laten gaan. Vooral als het buiten pijpenstelen regent en het weer guur is. Diverse onderwerpen komen dan voorbij waar ik in mijn werk mee te maken heb maar ook als burger en voorzitter van onze vereniging. Het gaat dan om thema's als klimaatverandering (zou het slechte weer van nu te maken hebben met de CO₂-uitstoot of is dat toch een normale herfstbui?), duurzaam ondernemen (balans tussen mens, milieu en geld), de kap van een kastanjeboom, robuuste ecologische verbindingzones, stedelijke uitbreidingen, verstedelijking van het buitengebied en de 25 jaar dat wij als vereniging bestaan.

De verstedelijking van onze gemeente ook wel 'rood voor groen' genoemd bezorgt mij de nodige hoofdbrekens. Dat geldt ook voor de vrijheid die de nieuwe wet Ruimtelijke Ordening geeft aan gemeenten. Daarentegen zijn de ontwikkelingen rondom de aanleg van ecologische verbindingzone tussen 's-Hertogenbosch - Vlijmen (inclusief de berging van hoogwater rondom 's-Hertogenbosch) en tussen Waalwijk – Drunen bijzonder positief. En geweldig vind ik de betrokkenheid van de leden in de afgelopen 25 jaar.

Als ik denk aan klimaatverandering dan denk ik hierbij aan klimaatneutraal bouwen waarbij door de aanplant van bomen de CO₂ uit de lucht wordt opgenomen en daarmee het broeikaseffect kan worden tegengegaan. Het meeste effect krijg je door de aanleg van bossen maar ook door de aanplant van bomen en beplanting in stedelijke uitbreidingsplannen en rondom bedrijfsgebouwen in het buitengebied. Om het goede voorbeeld te geven wordt begin 2008 door de gemeente en onze vereniging in het kader van ons 25-jarig bestaan op drie locaties in de gemeente Heusden klimaatbosjes aangelegd. Ook andere maatregelen kunnen helpen tot het tegengaan van klimaatverandering zoals energiebesparing. Bij grootschalige projecten dient meer stilgestaan te worden met een evenwicht tussen inwoner, milieu en kosten. Deze balans is veelal zoek. Dit zie ik ook binnen onze gemeente en dat is een gemiste kans.

Ik prijs mij gelukkig met de grote inzet van vele vrijwilligers en de brede deskundigheid binnen de vereniging. Toch ontbreekt het ons soms aan specifieke deskundigheid om zaken goed tegen het licht te houden. Als vereniging voel je je dan machteloos. Bijvoorbeeld bij ongewenste ontwikkelingen in het buitengebied waarbij juridische kennis op het gebied van milieuwetgeving nodig is.

Ik kijk met genoegen terug op de ontwikkeling die wij als vereniging hebben doorgemaakt en dat vooral met de steun en inzet van een ieder. Ik zie de toekomst met vertrouwen tegemoet ondanks de 'pijndossiers' waarmee wij te maken hebben en nog te maken zullen krijgen.

Ik wens iedereen fijne feestdagen, een gezond en een natuur- en milieuvriendelijk 2008 toe.

George Rouhof

OPROEP

Onze vereniging is samen met het waterschap op zoek naar oude foto's. Het gaat om foto's van het Drongelens Kanaal/afwateringskanaal van 25 jaar of langer geleden.

Heeft u zo'n foto dan kunt u contact opnemen met Joost van Balkom, tel. 0416 376202 of met Joke Rijk 0416 379476. Alvast hartelijk bedankt voor uw medewerking.

BERICHT VAN DE SECRETARIS

Weet je dat wij regelmatig geconfronteerd worden met de vraag over vertegenwoordiging namens onze vereniging naar andere organisaties en dat wij daar vaker nee op moeten geven omdat het ons aan mensen ontbreekt.

Wij zijn nu dringend op zoek naar een lid, dat ons gaat vertegenwoordigen in een overleg tussen de Duinboeren en de natuur- en milieuorganisaties rond de Loonse en Drunense Duinen.

Interesse gewekt??? Neem dan contact met mij op: 0416-379476

jokerijk@orange.nl

Wandelingen, lezingen.

Wij als bestuur organiseren, maar wat willen onze leden?
Maak je wensen kenbaar!

Wandelingen/excursies

- binnen de gemeente Heusden	ja/nee
geef aan welk gebied(en) je voorkeur naar uit gaat	
- buiten de gemeente	ja/nee
geef aan welk gebied(en) je voorkeur naar uit gaat	

Lezingen

- onderwerpen over flora	ja/nee	welke
- onderwerpen over fauna	ja/nee	welke
- onderwerpen over vogels	ja/nee	welke
- onderwerpen over milieu	ja/nee	welke

Heb je zelf een onderwerp waar je een lezing of excursie over wilt geven dan is dat natuurlijk ook van harte welkom!!!!

Wij zijn zeer benieuwd naar jullie wensen maak ze kenbaar via de telefoon of per e-mail. tel. 0416-379476 e-mail jokerijk@orange.nl

In deze decembermaand wordt menig cadeau gegeven, geef gehoor aan ons en daarmee is een wens van het bestuur vervuld.

Fijne en gezellige feestdagen, jullie secretaris,

Joke

TRADITIONELE KERSTWANDELING OP 2DE KERSTDAG

Zoals ieder jaar met kerst, organiseert uw vereniging weer haar traditionele wandeling op 2de kerstdag.

Het is de bedoeling om een flinke wandeling in de Duinen te maken. Harrie Smits is net als vorig jaar, onze gids.

Harrie zal een mooie wandeling uitstippelen. Hij zal het één en ander vertellen over de flora, fauna en de cultuurhistorie van dit unieke gebied. Maar deze tocht is voornamelijk bedoeld om lekker even in beweging te komen, uit te waaien en bij te praten.

In de lokale pers wordt geen aankondiging gedaan van deze wandeling. De wandeling is alleen bestemd voor onze leden, hun familie, vrienden en kennissen. Ook bij 'slecht' weer gaat de wandeling door.

Denkt u aan stevige wandelschoenen en eventueel een verrekijker. Vooraf opgeven is niet nodig.

Datum	:	woensdag 26 december, 2de kerstdag
Vertrektijd	:	<u>10.30 uur</u>
Vertrekplaats	:	café restaurant De Drie Linden in Giersbergen
Locatie	:	de Drunense Duinen
Duur	:	ongeveer 2 uur
Gids	:	Harrie Smits

Elk jaar is deze wandeling erg gezellig, er lopen meestal rond de 30 mensen mee.

Komt u ook?

Na afloop van de wandeling kunt u nog een kopje koffie of thee of iets anders met ons drinken in De Drie Linden. De vereniging trakteert.

Komt u ook?

PR commissie en het bestuur

PROGRAMMA-OVERZICHT

LEDENVERGADERINGEN

De ledenvergaderingen vinden plaats in het d'Oultremontcollege, Dillenburgerstraat 46 in Drunen: ingang aan de voorkant, grote vergaderruimte, begane grond. Tijdens de ledenvergaderingen wordt u op de hoogte gebracht van de actuele zaken die binnen onze vereniging spelen. Natuurlijk kunt u ook aandacht vragen voor onderwerpen die u belangrijk vindt. Koffie en thee staan klaar.

data
maandag : **21 januari en 14 april** (jaarvergadering)
aanvangstijd : 19.30 uur

Komt u ook? Wij stellen uw aanwezigheid zeer op prijs!
De ledenvergaderingen worden meestal rond 21.45 uur afgesloten.

TRADITIONELE KERSTWANDELING

datum : woensdag 26 december, 2de kerstdag
locatie : de Drunense Duinen
verzamelen : Giersbergen, voor café-restaurant de Drie Linden
start : 10.30 uur
einde : 12.30 uur
gids : Harrie Smits
thema : lekker uitwaaien en genieten van de natuur

Deze wandeling is bedoeld voor onze leden, hun huisgenoten, familieleden en vrienden. Vooraf opgeven is niet nodig. Denkt u aan stevige wandelschoenen.

WANDELING MOERPUTTENBRUG

datum : **zondag 20 april**
verzamelplaats : bij de oude, kleine spoorbrug in Vlijmen,
= net na het einde van de Heidijk, begin Moerputtenweg, bij de Bossche sloot. Er is hier een grasveldje waar fiets of auto neergezet kunnen worden.
start : 10.00 uur
einde : rond 12.00 uur
gids : Peter van de Velden, lid van onze vereniging
thema : vogels rondom de Moerputtenbrug

Deze wandeling is voor leden en niet-leden. U hoeft zich vooraf niet op te geven, aan deelname zijn geen kosten verbonden. Denkt u aan goede wandelschoenen en eventueel een verrekijker.

WANDELING MOERPUTTENBRUG

datum : **zondag 13 juli**
verzamelplaats : bij de oude, kleine spoorbrug in Vlijmen,
= net na het einde van de Heidijk, begin Moerputtenweg, bij de Bossche sloot
Er is hier een grasveldje waar fiets of auto neergezet kunnen worden.
start : 10.00 uur
einde : rond 12.00 uur
gids : Peter van de Velden
en Rien Melis hij zal het een en ander over Libellen vertellen
thema : planten rondom de Moerputtenbrug

Deze wandeling is voor leden en niet-leden. U hoeft zich vooraf niet op te geven, aan deelname zijn geen kosten verbonden. Denkt u aan goede wandelschoenen en eventueel een verrekijker.

OOK BIJ 'SLECHT' WEER GAAN DE WANDELINGEN DOOR

BESTUURSVERGADERINGEN

De bestuursvergaderingen worden, 1 maal per maand gehouden op donderdagavond.
data: 10 januari, 14 februari, 6 maart, 3 april, 8 mei en 5 juni
Heeft u een onderwerp dat u graag behandeld ziet worden in een bestuursvergadering dan kunt u hierover contact opnemen met onze secretaris Joke Rijk of met een van de andere bestuursleden. De telefoonnummers vindt u voorin in Natuurlijk.

LANDSCHAPSBEHEER

Op onderstaande zaterdagochtend wordt er door de landschapsbeheergroep weer gewerkt in de natuur.

Ook u bent van harte welkom om de handen uit de mouwen te komen steken.

data : 5 januari, 2 februari, 1 maart en 5 april

aanvang : 9.00 uur

eindtijdstip : 12.00 uur

verzamelen : Natuurpark, in de Baardwijkse Overlaat, aan de Kanaalweg in Drunen, dit is tegenover de zandafgraving/de recreatieplas

Materialen en hand-schoenen zijn aanwezig. Voor koffie en koek wordt gezorgd.

Heeft u nog vragen over het landschapsbeheer dan kunt u contact opnemen met de coördinator Bert Tolboom, tel. 0416 376049. Bert vervangt tijdelijk de werkzaamheden van Joost van Balkom.

KOPIJ NATUURLIJK

De uiterste datum voor het inleveren van kopij voor de volgende Natuurlijk is 1 maart: verschijningsdatum half maart 2008.

Heeft u een interessante bijdrage op het gebied van natuur en/of milieu en denkt u dat deze ook van belang is voor de lezers van Natuurlijk, mail dit dan naar de redactie:

Noor Peters, peblauw@hetnet.nl

of naar

Marian van der Linden marianvdlinden@home.nl

(Word, lettertype Arial, lettergrootte 14 = 1 bladzijde in Natuurlijk)

NOTULEN

LEDENVERGADERING NATUUR-EN MILIEUVERENIGING GEMEENTE HEUSDEN 8 OKTOBER 2007.

Aanwezig: George Rouhof, Cock de Moel, Marian van der Linden, Joost van Balkom, Joke Rijk, bestuur,
Ad Kuijpers, Cees van der Meijden, Willemien de Groot, Nely Lopulalan, Marijke Wilhelm, Hans van Laar, Piet de Bont, Wil Maaijwee, Theo Boonmann, Klini van Holland, Louis van der Sanden, Ies van der Linden, Kees van Delft, René Biekens, Albert Hoevenaars, Rien Melis, leden.

Afwezig met kennisgeving: Freerk Vos, bestuur,
Noor en Herman Peters, Titus Drijkoningen, Steef Molema, Fons Mandigers, leden.

Notulist: Joke Rijk.

1. Opening

George Rouhof opent de vergadering, blij met de grote opkomst en de aanwezigheid van Joost, na een lange periode van afwezigheid weer in ons midden.

Aan de agenda van vanavond wordt toegevoegd een videopresentatie over de natuurreis naar Polen waar o.a. Wil Maaijwee en Harrie Smits aan hebben deelgenomen.

2. Mededelingen

Steef Molema meldde dat hij een ijsvogeltje heeft waargenomen aan de Heidijk ter hoogte van de Torenstraat.

3. Notulen Jaarvergadering 16 april 2007

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld met dank aan de secretaris.

4. Uitreiking Waakvlam

De voorzitter stelt de vergadering in kennis.

Zowel de 'doorgever' Freerk Vos als de ontvanger Noor Peters - van Dijk moesten vanavond verstek laten gaan. Op een later tijdstip zal Freerk de Waakvlam persoonlijk aan Noor overhandigen. Over zijn keuze geeft Freerk de volgende argumenten:

- Noor is de spin in het web van de vereniging
- vrijwilliger van vele activiteiten
- vertegenwoordigt de vereniging o.a. in het Platform Recreatie en Toerisme
- zegt nooit nee

- samen met Herman heeft zij het instituut van de Waakvlam ingesteld
De lamp die Noor krijgt is een antieke Franse lamp, die vroeger veel werd gebruikt in treinwagons. Freerk heeft hem 25 jaar in zijn bezit.

5. Verslag van de werkgroepen

5.1. Landschapsbeheer

Joost brengt verslag uit over het schonen van de sloot aan de Eendenkooi in Drunen, dit werd met de hand gedaan op zaterdag 6 oktober jl. met een groep van 12 groepsleden. De schouw van de sloot is in november. Voor de uitvoering van het werk zijn er nieuwe tangen en 2 zeisen aangeschaft.

Deze maand is de vrijwilligersdag in Het Land van Heusden en Altena, er zullen enkele van onze leden aan deelnemen. In november wordt er weer gewerkt in het Natuurpark. Na het vertrek van Hup van de Ven is niet bekend wie nu de aanspreekpersoon is bij de gemeente voor o.a. de Heidijk en het terrein van het voormalige zanddepot.

5.2. Ruimtelijke Ordening

Er zijn veel zaken die tijd en aandacht vragen.

5.2.1. Uitdunning Margrietbos: William Peters heeft door een groen bureau laten bekijken welke bomen weggehaald kunnen worden en welk niet rondom het oude, grote rodebosmierennest zodat dit niet beschadigd wordt.

5.2.2. Begrazing Kanaaldijk

Volgens het Waterschap Aa en Maas is een bloemrijk grasland de bedoeling. De begrazing door de schapen is te intensief voor het gras, en de bloemen en planten, maar de bramen en distels blijven staan, erosie dreigt. De rietkanten zijn niet stevig meer. Het contact met Waterschap Aa en Maas verloopt traag. Alvorens weer contact op te nemen zullen Joost en Cees eerst kijken hoe het er ter plekke bijstaat.

5.2.3. Snoei beleid parkeerterrein Giersbergen: ter plekke werd door Cees en Freerk met de gemeente bekeken hoe met behulp van singels het grootschalige parkeerterrein zo goed mogelijk in deze kleinschalige omgeving zou kunnen worden ingepast.

5.2.4. Vergadering Waterbeheerplan 10 september 2007. Louis van der Sanden was afgevaardigd en brengt verslag uit. Dit wordt niet in deze notulen opgenomen, komt in Natuurlijk van december en op onze site.

5.2.5. 'Ommetje Herpt', door de verhuizing van Ton Oudshoorn is Cees hierin onze gesprekspartner. Hij heeft de cultuurhistorische waarden van dit gebied in kaart gebracht. Het herstel van het Oude Maasje is opgenomen in het Waterbeheerplan en er is een specifieke ambtenaar voor aangesteld.

22 Oktober PowerPoint presentatie over het 'Ommetje Herpt' in het Dorpshuis in Herpt.

5.2.6. Reconstructie A 59 en de Baardwijkse Overlaat: Natuurmonumenten heeft aan de wethouders van Waalwijk en Heusden een schets met ideeën aangeboden. Dit plan is te zien op onze website. Wij kunnen ons vinden in de ideeën van Natuurmonumenten.

In de vergadering wordt opgemerkt dat een weg over de Baardwijkse Overlaat meer geluidshinder zal geven.

5.2.7. De uitbreiding van de varkensstallen aan de Honderdbunderweg, en het bezwaar daartegen is nog in behandeling.

5.2.8. Verslag vanuit de vergadering van GroenLinks 3 oktober, met als thema Groen en Ruimtelijke Ordening, (door enkele van onze leden bezocht).

- De Nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening welke in juli 2008 in werking treedt. De gemeente hoeft dan de bestemmingsplannen niet meer ter goedkeuring aan te bieden aan de Provincie. Het bestemmingsplan van de gemeente is 10 jaar oud. Als één van de weinige gemeenten in deze regio heeft onze gemeente géén landschapsontwikkelingsplan. Zal de verrommeling toenemen? Wat doet de BMF in deze? Cees neemt contact op met de BMF.

- In Giersbergen is nu een akker met coniferen aangeplant, kan dat zomaar, Natuurmonumenten? Natuurmonumenten kan hieraan niets doen, Giersbergen is nog een wit plan.

Volgens wethouder Van der Poel wil de gemeente zo snel mogelijk één groot bestemmingsplan voor de buitengebieden.

- Het oprekken van de grenswaarde geluidshinder: deze wordt opgehoogd (64 decibel) bij de bestemmingsplannen aan de Grotestraat/Schoolstraat, Swibertusstraat en de Wolput.

Protest, maar in het verleden is gekozen voor inbreiding om de groene omgeving in stand te houden. Daarbij is de grens van 64 dB. afgesproken. Willemien de Groot gaat na of er volgens de Wet Milieubeheer sprake is van overtreding.

- Lipsark in Drunen was voor 40% bedoeld als vrije recreatie, de ruimte wordt steeds meer gebruikt voor sportclubs. De aanwezige vervuilde grond is nog steeds niet schoon gemaakt (agendapunt overleg wethouder).

- Bedrijventerreinen: de Provincie waarschuwt voor een teveel. De oude terreinen worden niet opgeknapt en er bestaat leegstand, ook in onze gemeente. Toch worden nieuwe bedrijfsterreinen aangelegd, het Hoogt II.

Het gebied tussen de A59 en Elshout en Haarsteeg: hiervoor bestaan allerlei versnipperde en aparte bestemmingsplannen. Met behulp van een goed landschaps- en natuurontwikkelingsplan voor het gehele gebied zou er weer samenhang kunnen ontstaan tussen de verschillende plannen.

- Fietsbeleid in de gemeente laat te wensen over.

- Groen- en bomenbeleid, op individuele vragen van de bewoners worden bomen gekapt in openbaar groen. Wat is het gemeentelijk beleid in deze?

Sommige aanplant roept vraagtekens op, zoals bepaalde soorten bomen en ecologisch beheer van de bermen, het bloemenmengsel in de berm van de Duinweg hoort er van nature niet thuis er is hier sprake van floravervalsing.

5.3. Public Relations

5.3.1. Nieuwe webmaster. Al enkele weken is René Biekens onze nieuwe webmaster. Hij zal in Natuurlijk van december zich schriftelijk voorstellen.

5.3.2. Wandelingen, het bestuur is blij dat Peter van de Velden zich weer als gids gemeld heeft. Naar de Moerputten met Peter op 30 september leverde 80 deelnemers op.

21 Oktober wordt er gewandeld in de Baardwijkse Overlaat met Harrie Smits. Peter van de Velden zal ook aanwezig zijn om zonodig mee te gidsen.

5.3.3. Klimaatbosjes, de gemeente heeft nog geen fiat gegeven voor de aangeduide plaatsen daardoor is de aanplant vertraagd, wordt voorjaar 2008.

5.3.4. Marian vraagt de aanwezigen om de nieuwe werffolder actief uit te delen, nieuwe leden zijn zeer welkom.

6. Uitbreiding actieve leden

De voorzitter merkt op dat de belangstelling voor de NMV toeneemt. Er zijn activiteiten op vele gebieden, een mogelijke nieuwe activiteit wordt onderzocht, herstarten van de Jeugd Natuurwacht, maar de 'bemensing' wordt een toenemend probleem.

Er is dringend uitbreiding nodig, te weinig mensen zal gaan betekenen dat er prioriteiten gesteld moeten worden en dus keuzes maken. Ook binnen het bestuur zijn er leden die een stapje terug willen doen. Zijn er nu leden die zich willen melden of ken je mensen die onze gelederen willen versterken? Geef namen door aan de secretaris, zodat wij vanuit het bestuur deze persoon kunnen benaderen.

Vanuit de vergadering komt de vraag of er een inventarisatie is van taken en de gevraagde tijd, welke capaciteit/kwaliteit moet je hebben? Er is geen overzicht beschikbaar.

Kennis van zaken kun je al doende leren en binnen de vereniging valt ook het nodige te halen. Om maar enkele te noemen, gebiedskennis over flora en bomen; Theo Boonmann, Piet de Bont, Libellen; Rien Melis. Er is een diaserie over bloemen en planten. De Loon heeft de inventarisatie van flora in onze gemeente in kaart gebracht, er is een nieuwe inventarisatie van de Haarsteegse Wiel.

Hans van Laar biedt aan in de leer te gaan bij de werkgroep Ruimtelijke Ordening. Welkom.

7. Rondvraag

Ad Kuijpers: Diftar geeft problemen, het blijkt dat 1x per 14 dagen legen van de bakken, ongedierte en verontreiniging oplevert en mensen aanzet om minder afval te scheiden en meer plastic zakken te gebruiken. Wat doet de NMV. De voorzitter merkt op dat er nog een evaluatie komt voor alle gebruikers.

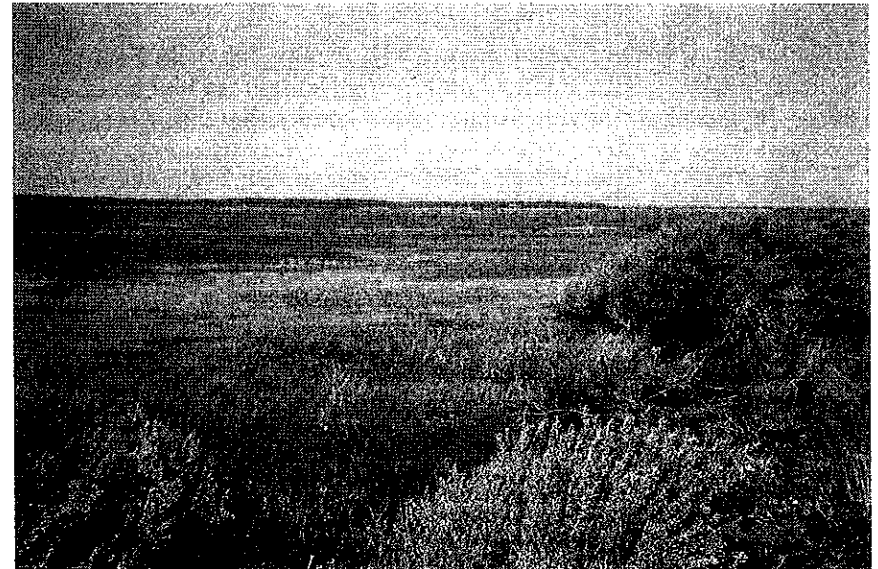
Louis van der Sanden: ziet het zwerfvuil toenemen, ook dit in de evaluatie Diftar inbrengen.

Theo Boonmann: In de Hooibroeken heeft de watergentiaan 2 weken de tijd gehad om te bloeien daarna was alles weggemaaid, wie is verantwoordelijk voor dit gebied?

Dat is het Waterschap, Theo zal daarmee contact opnemen.

8. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering en nodigt wie dat wil en kan uit om naar de video over het Natuurgebied in Polen te kijken.

NIEUWE UPDATES VOOR HET INVENTARISATIEBESTAND

In eerdere afleveringen van "Natuurlijk" hebben we het een en ander verteld over het inventarisatiebestand, waarin zoveel mogelijk gegevens over flora en fauna van onze gemeente zijn opgenomen.

Wij zijn van mening dat het nodig is zelf een duidelijk inzicht te hebben in de natuurwaarden van onze eigen regio, zodat actie ondernomen kan worden indien bepaalde waardevolle terreinen worden bedreigd. Deze gegevens moeten dan direct beschikbaar zijn, want alleen dan kan tijdig worden aangetoond waar beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn.

Gelukkig worden ons ook van verschillende kanten waarnemingen doorgegeven. Zo inventariseert de plantenwerkgroep van het IVN periodiek een bepaald gebied binnen de gemeente, krijgen we o.m. van Bert van Opzeeland informatie aangeleverd en kunnen we gebruik maken van de inventarisaties die Peter van Ruth hier in de regio uitvoert voor Floron.

Peter van Ruth is districtscoördinator voor Floron voor de regio Midden-Brabant. Hij beschikt over een enorme plantenkennis en als je met hem op pad bent realiseer je je pas hoeveel verschillende planten en mossen er in een bepaald gebied voorkomen.

Enige tijd terug heeft hij het kilometerblok 138/410, waarin ook onze Eendenkooi ligt, onderzocht. Samen met de eigen waarnemingen komen we hier aan 250-300 plantensoorten, waaronder verschillende rode lijst soorten en aandachtsoorten.

Voor de meer algemene soorten wordt alleen het kilometerhok genoteerd, maar voor soorten die wat meer specifiek zijn wordt een nauwkeuriger plaatsbepaling aangegeven en voor speciale aandachtsoorten wordt met GPS de exacte plaats vastgesteld.

Als we de inventarisatielijst voor blok 138/410 nu eens doorlopen, dan komen we voor het bosje van de Eendenkooi o.m. tegen: de Melkeppe, Koningsvaren, Zompzegge, Wilde tijm, Hazenpootje en Geel Walstro.

Elders in het blok werd de Geelrode naaldaar gevonden, de eerste waarneming van deze soort in dit district.

Peter van Ruth heeft dit jaar 4 maal inventarisaties uitgevoerd in de blokken 139/410 (De Zeeg), 137/408 (kanaal en Klinkaert), 138/408 (kanaal en De Maaijen) en 139/408 (Anny's Hoeve). Ook deze gegevens hebben wij doorgekregen, waardoor het bestand weer in belangrijke mate kon worden aangevuld.

Voor het volgend jaar staan kilometerhokken bij Heusden op het programma, en ook deze gegevens zullen beschikbaar worden gesteld voor ons bestand. Wij zijn hier erg gelukkig mee, want voor dat gebied zijn er in ons bestand nog te veel lege plekken.

Wij blijven een beroep doen op ieder die belangrijke waarnemingen binnen onze gemeente doet. Dat geldt niet alleen voor planten, maar ook voor bijzondere zoogdieren, insecten en broedgevallen van bijzondere vogels.

Alleen zo houden wij een goed inzicht in de natuurwaarden binnen de gemeente en kunnen we bijdragen aan het behoud hiervan.

Theo Boonmann
Piet de Bont

Geelrode naaldaar

VLINDERS IN DE WINTER

Vlinders associëren we meestal met de zomer, met een stralende zon en bloeiende planten. En inderdaad, dan zien we ook de meeste vlinders in onze tuinen.

Minder bekend is dat ook in de koude maanden verschillende vlindersoorten actief zijn. Sommige soorten zien we alleen als overwinteraars, die een beschut plekje gevonden hebben op onze zolders en in onze garages en schuurtjes. Dat zijn dan de soorten die niet snel na de ontpopping eieren leggen maar lange tijd nodig hebben om de eieren tot ontwikkeling te laten komen. Zij overwinteren niet als pop maar als volwassen insect, en daarom treffen we hen ook in de winterperiode op vorstvrije plaatsen in winterrust aan.

Maar er zijn ook vlinders die alleen in de herfst en winter vliegen. Ze zijn niet zo bekend, maar daarom niet minder het bekijken waard. En ook hieruit blijkt weer dat er nauwelijks territoria of klimaatsomstandigheden zijn, die niet door planten- of diergroepen zijn gekolonialiseerd.

De vlinders die in de wintertijd vliegen zijn overwegend nachtvlinders. Soms zien we ze in de morgen tegen onze ramen of buitenmuren zitten.

Door hun donkere kleur, die in de nacht extra bescherming biedt, vallen ze wat minder op, maar als je ze wat beter bekijkt doet de ragfijne tekening van hun vleugels niet onder voor die van de bontste exoten.

De vlinders die je op onze ramen of muren vindt zijn allemaal mannetjes.

De vrouwtjes zul je hoogst bij toeval een keer tegenkomen. Die vrouwtjes lijken ook helemaal niet op vlinders. Ze hebben geen vleugels of alleen vleugelstompjes en hebben op het eerste gezicht meer weg van een kever dan van een vlinder.

Vanaf een beschutte plaats verspreiden zij geurstoffen (feromonen), die door de wind worden meegenomen en tot op grote afstanden waargenomen kunnen worden door de mannetjes. Deze worden zo naar het vrouwtje toe gelokt. Na de bevruchting kruipt het vrouwtje dan naar een geschikte plaats voor de afzet van de eieren.

Het is boeiend om in deze koude maanden, nu de hele natuur lijkt te rusten, ook eens te letten op deze insectengroep die juist in de wintertijd het meest actief is.

Piet de Bont

Najaarspanner op deurslot

De Grote Wintervlinder tegen de vensterruit

DIGITALE INSpraak

De Provincie is volop bezig zich voor te bereiden op de invoering van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening. Per 1 juli 2008 moeten alle overheden werken volgens deze wet. Op internet kunnen de Brabanders lezen wat er verandert en wat de belangen zijn van de provincie. Voortaan kan iedere Brabander ook via internet inspreken.

Digitale inspraak is voor de Provincie een nieuwigheid. Ze biedt deze vorm van inspraak heel bewust aan. Eén van de vereisten van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening is namelijk dat overheden vanaf 1 juli 2008 werken met digitale plannen. En als je digitaal ruimtelijke plannen aanbiedt, is het logisch dat de burger en provinciale partners ook digitaal hun mening kunnen geven over de ontwerp-producten.

Iedereen kan op de hoogte zijn van de plannen en inspraak hebben. Voorheen was er een papieren versie ter inzage bij gemeenten. Mensen die inspraak wilden hebben, moesten naar de gemeente toe gaan. Met de digitale inspraak is de drempel een stuk lager.

Op de website www.brabant.nl/structuurvisie is het mogelijk om de kaarten te benaderen, waarbij op een bepaalde plaats in de kaart geklikt kan worden waardoor de bijbehorende tekst zichtbaar wordt. De hyperlinks naar de delen van de Interim-Structuurvisie, waarin de ruimtelijke belangen van de provincie staan geformuleerd, kunnen ook aangeklikt worden. Dit betekent dat de gebruiker niet het gehele document hoeft door te nemen, maar direct het gedeelte zichtbaar heeft waar men geïnteresseerd in is.

De gebruiker ziet nu in een oogopslag wat de veranderingen zijn en kan direct via het e-formulier inspraak hebben. De inspraakmogelijkheid wordt duidelijk uitgelegd, waardoor mensen gemotiveerd worden om hier gebruik van te maken. Er is tevens makkelijk te switchen tussen de kaarten en het e-formulier.

Naast de digitale inspraakmogelijkheid, is het nog steeds mogelijk om mondeling of schriftelijk inspraak te hebben. De digitale inspraak is dus een extra service, het biedt de gebruiker meer mogelijkheden. De DURP-viewer (DURP staat voor Digitale Uitwisseling in Ruimtelijke Processen) is een hele uitdaging geweest om gerealiseerd te krijgen. Het is een technisch hoogstandje om op één punt in de kaart te klikken en daar de juiste tekst zichtbaar bij te maken.

Op de homepage van de digitale inspraak is zoveel mogelijk rekening gehouden met gebruiksvriendelijkheid, duidelijke uitleg, overzichtelijkheid en de toekomstige, nieuwe structuur van de website van de provincie Noord-Brabant. Het backoffice systeem is geavanceerd. Alle binnengekomen reacties worden opgeslagen. Vaak komen reacties min of meer overeen. Deze worden samengevat en daar wordt een antwoord op gemaakt. De indieners krijgen persoonlijk een reactie. Deze reacties zijn ook beschikbaar via internet bij het eigen antwoordnummer.

OMMETJE HERPT

Het Ommetje Herpt

Heusden als vestingstad aan de Maas is in wijde kring bekend. Heusden als gemeente die een aantal karakteristieke dorpen vertegenwoordigt is minder bekend. Daarom zou er meer aandacht moeten zijn voor de verschillende dorpen die in de gemeente Heusden te vinden zijn. Dat kan o.a. door interessante wandelroutes in het buitengebied te ontwikkelen, die de verschillende dorpen verbinden. Van belang is natuurlijk dat de drukkere verkeerswegen zo veel mogelijk worden gemeden.

Hermien van Toorenborg-van Nimwegen die in Herpt woont en graag af en toe door de nog mooie landelijke omgeving van Herpt een wandeling zou willen maken, kwam tot de conclusie dat dergelijke wandelroutes hier nog ontbreken. Toen Het Brabants Landschap een prijsvraag uitschreef om nieuwe mogelijkheden om te wandelen te ontwikkelen stuurde zij een door haar op papier ontwikkeld 'Ommetje Herpt' in. Het zat gedegen in elkaar en voldeed aan de door het Brabants Landschap gestelde eisen. Ze haalde helaas niet de uitgelopen 10.000 Euro binnen, maar kreeg wel een eervolle vermelding. Het Brabants Landschap vond het zeer de moeite waard eraan mee te werken dit 'Ommetje Herpt' op een of andere wijze te helpen realiseren. Daarom wilde het Brabants Landschap samen met Hermien en onze vereniging nog eens kritisch naar het plan kijken om te bekijken hoe dit plan eventueel gerealiseerd zou kunnen worden. Dit overleg heeft inmiddels plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit overleg heeft Hermien een powerpoint presentatie over het Ommetje Herpt gegeven aan de KOV in Herpt, waarvan zij zelf ook lid is, om zo ook in Herpt zelf bekendheid te geven aan het ommetje en ook draagkracht te verwerven voor dit plan. De heer Ferdinand ter Schure van het Brabants Landschap heeft i.v.m. nog eventuele andere plannen in dit gebied met de Gemeente Heusden gesproken. Namens onze vereniging heb ik, behalve nog wat ideeën, natuur- en cultuurhistorische gegevens aangeleverd, die in de route opgenomen kunnen worden, zodat de wandelaars voorzien van deze informatie nog meer kunnen genieten van de mooie omgeving. Het Ommetje Herpt verdient, wat ons betreft, zeker alle aandacht. Juist ook om nog zo'n mooi en karakteristiek dorp als Herpt onder de aandacht te brengen. Hoe ziet het Ommetje Herpt, mogelijke veranderingen voorbehouden, er in grote lijnen uit? Zie elders in 'Natuurlijk'!

Cees van der Meijden

ENKELE GEGEVENS VOOR HET OMMETJE HERPT

Inleiding:

Algemene informatie

Herpt is ontstaan op de oude stroomruggen van de Oude Maas, die met grote bochten door dit gebied slingerde: ze schuurde uit, hoogde op, sneed af en verlegde regelmatig haar loop. Al in de middeleeuwen verlegde ze haar hoofdloop in noordelijke richting om uiteindelijk uit te monden in de Waal bij Woudrichem. In 1273 werd de Oude Maas bij Hedikhuizen afgedamd. Men meende, dat er zo een betere afwatering van het ingedijkte land mogelijk was. Er ontstonden echter steeds grotere problemen met de waterafvoer in dit gebied. Daarom besloot men aan de Oude Maas haar oude loop terug te geven. De nieuw gegraven loop tussen Heusden en Geertruidenberg viel echter niet samen met de oude, maar kreeg een eigen traject. Het Oude Maasje in dit gebied moet daarom niet verward worden met de Bergse Maas die tussen 1888 en 1904 tussen Geertruidenberg en Hedikhuizen werd gegraven en dus eigenlijk een kanaal is.

De naam Herpt komt vanaf omstreeks 1100 voor in de oude kronieken. Volgens naamkundigen is de naam afgeleid van 'Harpede' dat 'scherpe kromming' betekent. De Oude Maas stroomde hier inderdaad met een grote bocht door het landschap.

Kenmerkend voor het dorp Herpt is het ovaalvormige lint van boerderijen met de akkers in het midden. De Hoofdstraat en de Burgemeester Buijsstraat zijn de oudst bewoonde straten. De straten zijn onderling verbonden door tussenpaden. Het is interessant dat deze bijzondere agrarische lintbebouwing nog steeds herkenbaar is. Vooral in de Burgemeester Buijsstraat en de Hoofdstraat staan nog een aantal oude boerderijen.

Nabij de kruising van wegen naar Heusden, Nederhemert en Hedikhuizen/Haarsteeg, waar vroeger de brug over het Oude Maasje lag, stond tot 1944 op een terp de oude kerk. Hier ontwikkelde zich een centrum met een ambachtsbuurt (mandenmaker, klompenmaker, timmerman, bakker en kruidenier). Hier stond ook de school en het raadhuis. Tot 1935 vormde Herpt samen met Berne, dat na het graven van de Bergse Maas aan de overkant van de Maas lag, één gemeente. Daarna vormde Herpt samen met Oud-Heusden en de vestingstad Heusden één gemeente. In 1997 heeft er een nieuwe fusie plaatsgevonden.

Toen zijn de gemeenten Drunen, Vlijmen en Heusden samengesmolten tot de nieuwe gemeente Heusden.

De bouw van een nieuwe kerk met pastorie aan de Torenstraat vond plaats in 1924. Vooral na 1970 werd een aantal nieuwe huizen opgetrokken tussen de agrarische lintbebouwing van de Burgemeester Buijsstraat, de Hoofdstraat en de Achterweg. Voor de aanleg van de N267 liep de doorgaande provinciale weg vanaf Vlijmen via Herpt naar Heusden.

Het begin van de tocht:

Vanaf het parkeerterrein tegenover café De Ploeg ziet u het Oude Maasje onder de weg door stromen. De brug is inmiddels verdwenen. U vertrekt vanaf café De Ploeg, steekt de weg over en slaat vervolgens links af. Daar ziet u de ommuurde terp, waarop vroeger de oude kerk van Herpt heeft gestaan met een kerkhof eromheen. Er staat nog een enkel graf en de contouren van de oude kerk zijn nog te zien. De kerk is in 1944 door oorlogsgeweld verwoest.

Bij de poort van de oude begraafplaats staat nog een oude, eerbiedwaardige linde die het oorlogsgeweld heeft overleefd. Hier tegenover ziet u de Hoofdstraat, waar het raadhuis te vinden was.

Sla nu de Burgemeester Buijsstraat in. Bij huisnummer 27 aan de rechterzijde hebt u een mooi doorkijkje naar de Hoofdstraat. Net voorbij nr. 29 aan de linkerzijde is een mooi doorkijk over de velden, waardoor – vanaf hier onzichtbaar – het Oude Maasje stroomt, dat nog in de Romeinse tijd de hoofdloop van de Maas was. Tijdens de ruilverkavelingen in de zestiger jaren van de vorige eeuw werden gedeelten van het Oude Maasje dichtgegooid. Aan de linkerzijde van de weg staan een ca. 200-jarige zomereik met daarnaast een ca. 100-jarige eik. Daar voorbij twee knotpopulieren en drie gewone populieren. Let op het kleine verbindingsstraatje rechts. Ook de oude fruitboomgaarden vormen een opvallende verschijning in deze straat. Vroeger had iedere boerderij in dit gebied wel een boomgaard. Bij huisnummer 19 ziet u een prachtige kortgevel boerderij, die behoort tot één van de oudste boerderijen van Herpt.

Op einde van de Burg. Buijsstraat bij de Watersteeg links af de Veldweg in. Van daaruit heb u een mooi zicht op het Oude Maasje, zowel links als rechts van het 'bruggetje'. Verder kijkt u uit over het Herptse Veld. Langs de Veldweg staan mooie knotwilgen en knotpopulieren. Let ook op de mooie, oude boerderij links van de Veldweg.

[Hier zou een mooi bord geplaatst kunnen worden met een tekening van de loop van het Maasje door dit gebied en waarop staat aangegeven: welke loop nog origineel is; welk gedeelte gedempt is en welk gedeelte weer hersteld zou kunnen worden e.d.]

[Wat de bloemen langs de weg betreft, kunnen we beter wat foto's maken. Dit beeld verandert namelijk elk seizoen. Dat kun je dus moeilijk in de tekst opnemen. Enkele mooie foto's uit de verschillende jaargetijden met de typische planten uit dit gebied zou misschien wel interessant zijn. Momenteel is de kleur in de bermen hier overwegend wit: de mooie grote bloemschermen van de berenklaauw.]

Algemene informatie

Het bos aan het einde van de Spieringstraat bestaat grotendeels uit populieren met ondergroei van eik en vooral meidoorn. Er bevindt zich echter ook een strook begroeid met eikenbomen. Aan de mooie rijen, waarin de bomen staan, is te zien, dat het vroeger een productiebos is geweest. Het vormt eigenlijk een geheel met het gebied aan de overkant van de N 267, waar zich nog een oude eendenkooi bevindt. Dit van oorsprong laag gelegen en natte gebied werd vroeger behalve voor eendenkooien ook gebruikt voor de griendcultuur. Dit is nog te zien aan de knotwilgen links en rechts van het bos. Later werd de houtproductie belangrijker en werden er populieren geplant.

[In de sloten langs de wegen vallen nu vooral de paarse kattenstaarten en de witte moerasspirea's op. In de kwel sloten langs de Spieringstraat groeien in het voorjaar de holpijp en de dotterbloem.]

Langs de Spieringstraat wordt een nieuw landgoed ontwikkeld.

Via de Oosters naar Oud-Heusden. Afslaan bij de Van Deelenstraat of de Vermeerstraat. U komt dan terecht bij het Oude Maasje, dat hier nog door Oud-Heusden stroomt. Via de Van Deelenstraat nr. 1 – 11 (bejaardenwoningen) komt u uit op de Herptseweg, waar u oversteekt en links afslaat. Bij het eerste weggetje rechts langs het Oude Kerkhofje richting Steenweg.

Algemene informatie

Oud-Heusden

De kasteelheren van Oud-Heusden bouwden in het begin van de 13^e eeuw een nieuwe burcht en tolhuis ten noorden van de Oude Maas, dat zou later (Nieuw) Heusden worden in tegenstelling tot Oud-Heusden. Men heeft in Oud-Heusden Romeins aardewerk en potscherven uit de 8^e en 9^e eeuw gevonden. Dus Oud-Heusden heeft waarschijnlijk oude wortels. In 1357 deden de hertogen van Brabant afstand van Stad en Land van Heusden ten behoeve van de graven van Holland. Heusden werd toen Hollands gebied. Eind 15^e eeuw werd Oud-Heusden een zelfstandige heerlijkheid. Jan van Oudheusden Wouterszoon kocht in 1498 Oud-Heusden van Philips de Schone, graaf van Holland. Binnen de ban (rechtsgebied) Oud-Heusden lagen twee buurtschappen: Elshout en Hulten. Hij kocht ook het huis (kasteel) van Oud-Heusden met voorburcht, boomgaarden en landerijen gelegen bij de kerk bij het Oude Maasje. In 1186 was Oud-Heusden in het bezit van een parochiekerk. Oud-Heusden viel toen onder het bisdom Luik. Het kerkhof is tot op heden gedeeltelijk bewaard gebleven. Het kerkgebouw is in 1579 tijdens de 80-jarige oorlog platgebrand. Later weer herbouwt, maar kleiner en minder fraai. In 1795 bij de belegering van Heusden door de Fransen is de kerk weer platgeschoten. Daarna weer opgebouwd en vervallen. In 1832 zijn de stenen gebruikt voor het bouwen van de muren van het nu nog aanwezige oude kerkhofje. Daarna heeft Oud-Heusden geen eigen kerk meer gehad. Er staan vijf ongeveer 200-jarige beuken op en bij het oude kerkhofje. We mogen dus wel aannemen, dat deze omstreeks 1832 zijn aangeplant.

Na de Tweede Wereldoorlog fungeerde Oud-Heusden als overloopgebied voor Heusden-Vesting. Er werden door de Scheepswerf Verolme en de Conservenfabriek van Wagenberg-Fester (Jonker Fris) een groot aantal woningen gebouwd voor hun werknemers en gezinnen. De bestaande bebouwing werd vervangen door nieuwbouw. Helaas bleven slechts enkele boerderijen en het oude kerkhofje behouden.

We vervolgen nu onze weg via de Steenweg richting Heusden. Vlak voor de brug slaan we rechts af en volgen het fietspad. Van hieruit hebben we een prachtig uitzicht op wallen, bolwerken en ravelijnen van de vestingstad. Hier vindt u een informatiebord over de stad Heusden en een bank om eventueel even uit te rusten. Toen Heusden in 1577 de zijde koos van de prins van Oranje en zich tegen de Spanjaarden keerde, werd in opdracht van de prins door

Adriaen Anthonisz van Alkmaar een plan ontworpen ter versterking van Heusden, dat toen de zuidelijke grens van Holland vormde. In 1590 was Heusden als versterkte vesting voltooid.

Als u uw weg vervolgt, komt u uit bij de algemene begraafplaats aan de Heusdenseweg. Hier bevindt zich een Eregraf voor de omgekomenen onder het stadhuis van Heusden, dat op 5 november 1944 door de Duitsers werd opgeblazen.

Juist voorbij de begraafplaats slaat u rechts af en wandelt over het fietspad terug naar het dorp Herpt. We komen uit in de Achterweg en gaan via de Akkerstraat en de Schoolstraat terug naar het parkeerterrein.

Cees van der Meijden

EEN 'HIGHWAY' VOOR VLEERMUIZEN

Het bestemmingsplan 'Bedrijvenpark het Hoog II' heeft ter inzage gelegen. Wij hebben naar aanleiding hiervan ook een zienswijze ingediend, waarin wij o.a. aandacht hebben gevraagd voor de vleermuizen die al van oudsher vanaf Mariënkroon naar het bos van d'Oultremont en de bossen bij het Land van Ooit heen en weer vliegen. Vleermuizen oriënteren zich in de ruimte met behulp van grote bomen en lanen. Daarom hebben wij bij de ter inzage legging van het Bestemmingsplan Het Hoog II aandacht gevraagd voor deze vleermuizenroute. In een eerder overleg over een integrale gebiedsvisie 'Geerpark-Mariënkroon', waarbij ik persoonlijk namens onze vereniging aanwezig ben geweest en waarbij ook de biodiversiteit op het programma stond, heb ik ervoor gepleit om enkele noodzakelijke, ecologische verbindingzones met het omliggende gebied in stand te houden. Ik denk bijvoorbeeld aan de brede waterloop die vanaf Mariënkroon via Haarsteeg naar de Haarsteegse Wiel loopt. Langs deze waterloop ligt nog een brede strook grond t.b.v. het schoonhouden van deze sloot. Hierlangs zou eventueel ook nog een mooi wandelpad gerealiseerd kunnen worden richting Haarsteegse Wiel en verder naar Hedikhuizen en Herpt. Verder heb ik aandacht gevraagd voor de Abdijlaan die op een of andere wijze, wat de bomen betreft, doorgetrokken zou kunnen worden over Het Hoog naar het bos van d'Oultremont om zo een Highway voor de vleermuizen in stand te houden.

Hoewel het bestemmingsplan Het Hoog II losstaat van de gebiedsvisie 'Geerpark-Mariënkroon' en ook door een ander bureau wordt uitgevoerd, zou het jammer zijn, als er geen overkoepelende groene visie zou zijn om deze gebieden, ecologisch gezien, te verbinden.

In oktober jl. hebben we bericht ontvangen, dat "naar aanleiding van onze zienswijze en een uitgevoerd vleermuizenonderzoek is besloten om de Tuinbouwweg buiten het plangebied te laten. Daarmee wordt een aantasting van het foerageergebied van de vleermuizen voorkomen. Verder wordt in de beschrijving in hoofdlijnen aangegeven op welke wijze bij de aanleg van straat- en terreinverlichting rekening gehouden dient te worden met de aanwezigheid van vleermuizen. In de toelichting wordt tevens nadrukkelijk aandacht besteed aan de aanwezigheid van nestplaatsen van vleermuizen in wegbestemde gebouwen en de ontheffing van de Flora- en Faunawet die vereist is voor de sloop van deze gebouwen."

Ik heb begrepen, dat de bomen van de oude Abdijlaan, althans wat daar nog van over is, ook behouden blijven en de vleermuizen via bomen in westelijke richting zullen kunnen blijven vliegen. Uit het vleermuizenonderzoek, dat verplicht is, omdat alle soorten vleermuizen onder de Flora- en Faunawet beschermd zijn,

is gebleken dat er een kolonie gewone dwergvleermuizen (70 à 100 dieren) is gevonden langs de Tuinbouwweg en ook één verblijfplaats van een individuele laatvlieger.

Er is ook een gewone grootoorvleermuis waargenomen en op wat grotere hoogte een rosse vleermuis. De laatvlieger wordt samen met de rosse vleermuis op de nieuwste rode lijst als kwetsbaar vermeld. Verder is in het gebied de ruige dwergvleermuis en de watervleermuis gesignaleerd. De bomen langs de Tuinbouwweg zijn nu kennelijk een belangrijke vliegroute geworden. In het zuidelijke gedeelte van Het Hoog dat nu nog een kale, grote overbelichte vlakte is, werden geen vleermuizen waargenomen. Ze houden niet van overbelichte terreinen. Ze vliegen graag op de grens van beperkte verlichting en duisternis. Vandaar dat het belangrijk is de belichting gedeeltelijk af te schermen. Laten we hopen, dat de adviezen die in de plannen voor Het Hoog II dienaangaande worden gegeven daadwerkelijk worden uitgevoerd, zodat er t.b.v. de vleermuizen verbindingen blijven bestaan vanaf Geerpark-Mariënkroon naar het bos van d'Oultremont. Dat is ook erg belangrijk voor de biodiversiteit die in het plan Mariënkroon-Geerpark, ondanks de bebouwing, wordt nagestreefd.

Cees van der Meijden

E-MAIL-ADRES

HERHAALDE OPROEP E-MAILADRES E-MAILADRES

Wij stellen het op prijs als u uw E-MAILADRES aan ons doorgeeft.

Het is de bedoeling een e-mailbestand te maken met de mailadressen van zoveel mogelijk leden.

Mocht er b.v. een wandeling of een andere activiteit niet doorgaan dan sturen wij u een mailtje.

Wij zullen u voortaan een mailtje ter herinnering van een activiteit sturen.

Uiteraard wordt uw mailadres, zonder uw toestemming, niet aan derden doorgegeven.

Wilt u uw mailadres mailen aan het bestuurslid

Freerk Vos: freerkv@home.nl

Zet in uw mail duidelijk uw naam en adres.

Als uw mailadres verandert wilt u dit dan a.u.b. aan hem doorgeven.

Hartelijk dank voor uw medewerking, het bestuur.

freerkv@home.nl

BOUWVLAK GLASTUINBOUW NAULANDSEWEG ELSHOUT

Drunen, 10 september 2007

T.a.v. drs. T.M. Corten, manager Team Diensten, gemeente Heusden

Geachte heer Corten,

Nog een reactie op uw brief van 21 augustus 2007:

Dat glastuinbouwbedrijven tegenwoordig om allerlei technische en infrastructurele redenen zo veel mogelijk moeten concentreren begrijpen wij.

Integratie stad/land en vestigingsgebied glastuinbouw moeten hier dus samengaan. Dat betekent dat aan de Naulandseweg een glastuinbouwgebied met meerwaarden voor het landschap en de natuur moet komen. Het dreigt nu, landschappelijk gezien, een ordinair bedrijventerrein à la tachtiger jaren van de vorige eeuw te worden. U kunt toch ook eisen stellen aan een goede inpassing in het gebied?

U kijkt alleen maar naar het te bebouwen stukje tussen de Naulandseweg en de A59 en de gebouwen links en rechts ervan. Echter landschappelijk gezien moet u kijken naar het hele gebied tussen de A59 en het dorp Elshout. Hoe zal dat landschap er in de toekomst uitzien? Wij zijn het volstrekt met u oneens als u zegt dat dit gebied geen bijzondere of landschappelijke waarden bezit. Ja, inderdaad, het gebiedje waarop u doelt is landschappelijk al nagenoeg afgeschreven. Bij het betreffende bouwvlak waarover we het nu hebben, liggen nog een paar oorspronkelijke smalle perceeltjes van het hier bestaande slagenlandschap.

Die zouden met slootjes met elzen nog een mooie ecologische zone en zichtlijn kunnen blijven vormen. Als nog de laatste mogelijkheid aan deze zijde van de Naulandseweg.

Elshout is een agrarisch dorp, ontstaan aan de achterkade van een veenontginning (Zie Structuurvisie blz. 74). Vanaf de huizen van Elshout zijn weer slagen richting Drunen (A59) gemaakt. Die smalle perceeltjes zijn nog originele restanten. Wil je dus de karakteristiek van Elshout vasthouden (een lintdorp met een strokenverkaveling) moeten er zichtlijnen openblijven. Het gaat dan niet alleen om het uitzicht, zoals u kennelijk denkt, maar de oriëntatie vanaf de weg op het landschap in de omgeving. Houd je daar geen rekening mee dan verliest de omgeving zijn karakter en wordt het een gewoon industrieterrein. Zie de Cultuurhistorische Waardenkaart die hier aan de Naulandseweg en aan de overkant belangrijke zichtlijnen aangeeft in het belang van de cultuurhistorische waarden van het gebied.

Ook al blijft de Zeedijk groen, zoals voorzien, moeten er groene verbindingen blijven in het belang van landschap, natuur en milieu. Een duurzame tuinbouw met toegevoegde waarden moet dit toch begrijpen, anders moeten ze elders emplot zoeken, zouden wij zeggen. Wij hopen, dat Gedeputeerde Staten het belang van deze waarden nog veilig zal stellen.

Vriendelijke groet,
Namens de Natuur- en Milieuvereniging gem. Heusden
Cees van der Meijden

Boringen in de Haarsteegse Wiel/Paleolimnologisch onderzoek

De Haarsteegse Wiel:

De Haarsteegse Wiel is ontstaan na twee dijkdoorbraken nabij de Maasmeander, die ligt tussen Hedikhuizen en Bokhoven. Deze heet Hedikhuizensche Maas óók wel Dulsche Maas genoemd. Deze dode Maasarm ontstond in 1474/1475 toen de Maas tussen Hedikhuizen en Well werd afgedamd. De dijkdoorbraak waarbij het zuidelijk deel van de Wiel (waterplas ontstaan door een dijkdoorbraak) ontstond vond plaats in 1610. Het noordelijk deel is ontstaan na een dijkdoorbraak in 1740. Tussen 1610 en 1740 werd de dijk opgehoogd met als gevolg dat het water van de Maas hoger tegen de dijk kwam te staan. Als dan de dijk doorbrak was de kracht van het water veel groter. De doorbraak in 1740 was daardoor verwoestender dan de doorbraak in 1610. Het noordelijk deel is daardoor aanmerkelijk groter en dieper dan het zuidelijk deel. De totale oppervlakte water bedraagt ongeveer 19 ha. en de Wiel heeft een inhoud van circa 1.000.000 m³. Het huidige diepste punt in het noordelijk deel ligt op 19 meter, het kleinere zuidelijke deel heeft als diepste punt 9 meter.

Paleoecologisch onderzoek (onderzoek sediment/modderlaag):

Door het Geobiologie Team van TNO Bouw en Ondergrond wordt onderzoek gedaan naar de paleoecologie (reconstructie van -historische- processen) van Nederlandse oppervlaktewateren. Een deel van dit onderzoek is het bepalen van de ecologische kwaliteit hierin, en van de vegetatie in een tijd dat "*de mens nog niet duurzaam op zijn omgeving ingreep*". Zaden, stuifmeel en restanten van diertjes en algen zijn opgeslagen in bezinksel (sediment) zoals dat op de bodem van de Wiel wordt aangetroffen. Honderden jaren lang heeft dit proces geduurd, er is een dikke sediment laag gevormd en is daarmee een historisch bodemarchief. Omdat natuurlijke wateren in Nederland nauwelijks meer aanwezig zijn, kan deze zogenoemde ecologische referentietoestand van oppervlaktewateren alleen met behulp van paleoecologische onderzoeksmethoden worden beschreven en gereconstrueerd.

De klimaat- en milieugeschiedenis zijn behalve in metingen met instrumenten (bijv. metingen van temperatuur, vochtigheid enz.) ook in historische rapporten en verslagen vastgelegd. De sedimenten die in water milieus zijn afgezet bestaan uit minerale componenten (bijv. zand, klei), organische stoffen (zaden) en fossiliseerbare deeltjes. Tot de laatstgenoemde groep behoren de overblijfselen van onder andere skeletvormende micro-organismen (minuscule kleine diertjes en zaden met een pantser) die een hoog potentieel hebben om een fossiel te worden. Zij kunnen lange tijd onveranderd in het sediment bewaard blijven.

Onder de velen microfossielen die in de Wiel worden aangetroffen behoren skeletjes van kiezelwieren (diatomeeën) en stuifmeel (pollen). Bij onderzoek vormen zij de meest toegepaste fossielgroepen in de **Paleolimnologie**. De specifieke samenstelling van fossiele diatomeeën- en pollenassemblages weerspiegelt de milieumomstandigheden van de periode dat zij in de Wiel zijn terechtgekomen en afgezet zijn in het sediment. Op deze manier kan het vroegere milieu worden herleid.

Boringen in de Haarsteegse Wiel:

Om te achterhalen of het sediment in de Haarsteegse Wiel voor het onderzoek geschikt was, werden hierin boringen verricht. Er werd bijzondere aandacht besteed aan de diatomeeën- en pollenassemblages. De studie door TNO knoopt aan bij een vergelijkbaar onderzoek dat eerder was uitgevoerd onder andere in het IJsselmeergebied en andere wielen langs de Maas en Lek. In maart en september 2007 werden boringen verricht en watermonsters uit de Haarsteegse Wiel genomen. Zoals eerder beschreven is het de bedoeling om de geschiedenis van de waterkwaliteit, vegetatieveranderingen, invloeden van land- en bosbouw en overstromingsgeschiedenis te reconstrueren vanaf 1740 (de datum van het ontstaan van het noordelijke gedeelte van de Wiel). In maart werd de sedimentkern van de bovenste meter onderzocht, waarin de afzetting van de laatste honderd jaar werd teruggevonden. In september is een complete boring gemaakt tot het oorspronkelijke diepste punt van de Wiel, ontstaan tijdens de doorbraak in 1740. Vanaf een vlot werd een volledige afzetting geboord (zie foto). Deze wordt in het laboratorium verder -centimeter voor centimeter- onderzocht met behulp van onder andere zeer sterke microscopen. De boring bevatte een ca. 3,5 m. dikke sediment laag opgestapeld in 267 jaar (periode 1740-2007). De huidige diepte van ca. 19 meter en de ca. 3,5 meter dikke sediment laag, leert ons dat de oorspronkelijke diepte ca. 22,5 meter was. Ook in het deel dat ontstond in 1610 werd een boring gemaakt, echter hier kon niet exact worden vastgesteld of men de oorspronkelijke bodem had bereikt. Deze boring bevatte een sediment laag van ca. 6,5 meter.

Betrokkenheid Heemkundekring Onsenoort:

De Heemkundekring is bij het onderzoek betrokken. Zij heeft onder andere gegevens aangeleverd over de geschiedenis van de omgeving (zoals ontwikkelingen in land-, tuin- en bosbouw, industriële vervuiling en overstromingsgegevens). Al deze informatie is voor een zuivere reconstructie van het in honderden jaren opgestapelde sediment, voor een goede beoordeling ervan, erg belangrijk. Ondergetekende, die in het Bestuur van de Heemkundekring als aandachtsgebieden Flora, Fauna en Landschap heeft,

is bij het project betrokken. Omdat TNO nog wel een jaartje bezig is met het verzamelen en uitwerken van alle biologische en historische gegevens zal ik u regelmatig op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

Foto Bart van de Wiel: boringen door TNO in de Haarsteegse Wiel

Bert van Opzeeland
Hopbel 10
5251 CS Vlijmen
073-5113213
vanopzeeland@hotmail.com
25-11-2007

naschrift redactie: Bert is lid van onze vereniging, hij is een van de oprichters. Voor wat betreft de Haarsteegse Wiel heeft hij namens onze vereniging een belangrijk aandeel gehad bij het opstellen en beoordelen van het Beheer- en Beleidsplan van de Haarsteegse Wiel.

VERKOOP EKO-PRODUCTEN

Vrijwilligers tellen elk jaar voor Milieudefensie het aantal EKO-producten en Fair Trade-producten dat in supermarkten te koop wordt aangeboden. Het gemiddelde aantal EKO-producten per supermarkt is weer gedaald in de gemeente Heusden. Landelijk gezien scoren onze supermarkten laag wat betreft de verkoop van producten met een EKO-keurmerk. Landelijk steeg het aantal verkochte EKO-producten tot gemiddeld 68, in onze gemeente daalde dit aantal tot een gemiddelde verkoop van 38 producten per supermarkt. Albert Heijn en Super de Boer beide in Drunen, scoren het hoogst.

Er is geen telling verricht bij van Herpt, Delicatessen en Reformzaak in Drunen. Van Herpt ontving vorig jaar van onze vereniging de Wijze Uil omdat deze winkel rond de 600 honderd EKO-producten verkoopt!

Wat houdt het EKO-keurmerk in?

Biologische producten zijn herkenbaar aan het EKO-keurmerk. De producten worden geteeld zonder kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen en bevatten geen chemisch-synthetische geur-, kleur- en smaakstoffen en conserveringsmiddelen. De biologische landbouwnormen zijn gebaseerd op het behoud van milieu, natuur en landschap en het welzijn van dieren. Deze normen gelden in de hele Europese Unie. Biologische producten worden gecontroleerd door Skal, de door de Nederlandse overheid aangewezen controleorganisatie.

Enkele bekende merken met het EKO keurmerk zijn:

Ekoland, MolenAartje, Natufood, Akwarius, Tartex: deze merken vallen onder Natudis: dit is de grootste merkenleverancier en distributeur van natuurvoeding en reformproducten in de Benelux.

(www.natudis.nl)

Udea is een groothandel voornamelijk op het gebied van zuivel. (www.udea.nl)

Demeter producten zijn biologisch-dynamisch gekweekt.

(www.demeter-bd.nl)

friends of the earth
netherlands

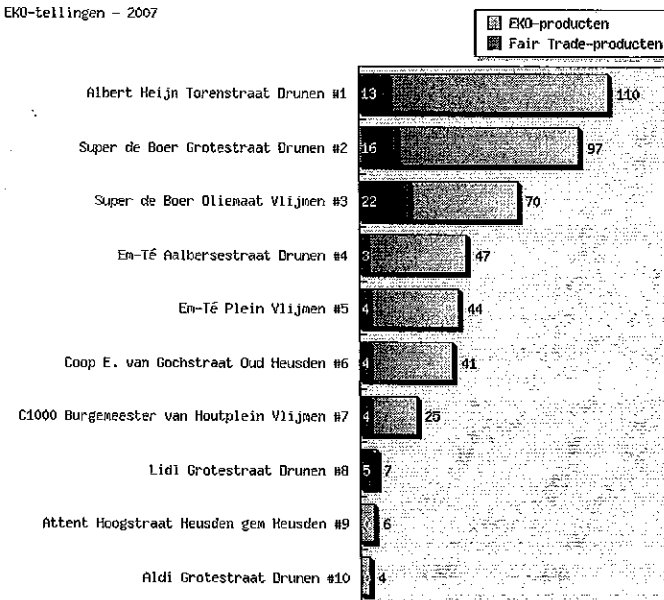

Milieudefensie EKO-tellingen in supermarkten 2007

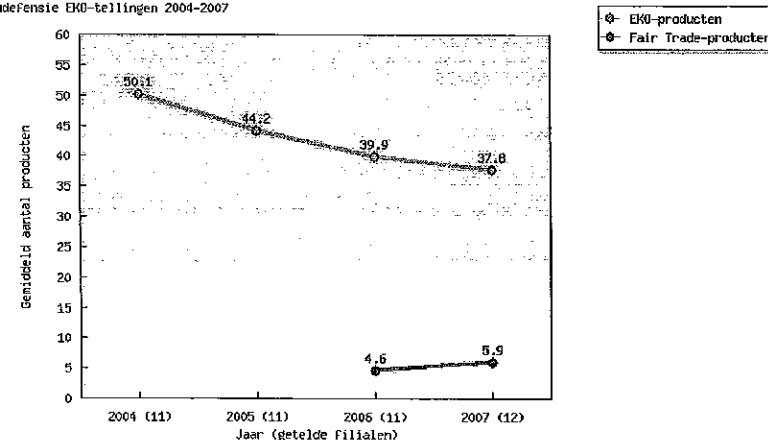
Gemeente Heusden

Top 10 filialen van gemeente Heusden met EKO-producten. Per filiaal waren er gemiddeld 38 EKO-producten en 6 Fair Trade-producten. In totaal zijn er 12 filialen geteld.

Gemeente Heusden - Top 10 filialen met EKO-producten
Milieudefensie EKO-tellingen - 2007

Meerjarentrend gemeente Heusden - Gemiddeld aantal producten
Milieudefensie EKO-tellingen 2004-2007

MOTORCROSSERS

MOTORCROSSERS.....

De Provincie treedt op tegen het illegaal motorcrossen in natuurgebieden.

In samenwerking met politie, gemeenten en beheerders van natuurgebieden worden acties ondernomen.

Ook voor deze meldingen van overlast is het provinciale Milieu-, Informatie- en Klachtenpunt, het zogenaamde MIK-punt, voortaan 24 uur per dag telefonisch bereikbaar op **073 6812821**.

U kunt uw klacht ook indienen met het klachtenformulier via www.brabant.nl.

Aanleiding voor het provinciaal optreden is een brief van de Brabantse Milieufederatie (BMF).

Daarin werd de Provincie mede namens terreinbeherende instanties als Staatsbosbeheer, Brabants Landschap, Vereniging Natuurmonumenten en Brabants Particulier Grondbezit gevraagd om het initiatief tot actie te ondernemen, omdat motorcrossen schade aan natuur en landschap veroorzaakt in natuur- en stiltegebieden.

En bovendien zeer hinderlijk is voor de wandelaars en fietsers!

EEN BRUISENDE PLEK?

In Natuurlijk van september stond, door een fout van de redactie, slechts een klein gedeelte van het verslag van de lezing van Rob de Vrind.

Nu dus het hele verhaal, met excuses aan Herman.

OPNIEUW EEN BRUISENDE PLEK ?

Applaus klonk op toen we na 'n vlucht boven de ommelanden van de onoverwinnelijk geachte stad 's-Hertogenbosch (de moerasdraak) weer veilig waren geland in het patronaatsgebouw te Nieuwkuijk. Daar wachtte ons wederom een gastvrij onthaal bij Sjan en Ad.

Deze donderdagavond 22 maart 2007 werd 'n heel bijzondere avond onder leiding van Rob de Vrind.

Rob studeerde biologie en is bevlogen geraakt van niet alleen de natuur/ecologische kwaliteiten van 's-Hertogenbosch en haar omgeving, maar ook van haar geschiedenis. Hij schreef daarover een paar mooi uitgegeven boeken. In zijn bevlogenheid lieten wij ons graag meenemen:

De Natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden had hem uitgenodigd om met hem "de diepte" in te gaan.

Wat speelt zich nu af en wat heeft zich in het verleden zoal afgespeeld in het gebied tussen Vlijmen en Den Bosch. Wat is -in heel brede zin- de betekenis van dat buitengebied.

Engelermeer e.o.

De titel van zijn lezing klonk vrij nuchter: "Engelermeer e.o."

Wij zouden worden ingelicht over achtereenvolgens:

"Hoe het vroeger was", "Hoe het nu is" en "Wenselijke ontwikkelingen".

Verleden

Wij gingen terug in de tijd via oude kaarten, gemaakt ten tijde van het beleg van 's-Hertogenbosch in 1629. Daarop waren dijken en dijkjes te zien. In drie weken tijd hebben 40.000 mannen (van de "Staatsen") daar in het moerasgebied rond de stad 45 kilometer dijk aangelegd. Zo kon er geen water meer naar de stad stromen. Maar ook zagen we schansen, zoals de Boerenschans, die bij Vlijmen de toegang tot de stad bewaakte. Vlijmenaren werden daar opgehangen. Vanuit Vlijmen liep een smalle weg tussen de diepe moerassen door naar de Bossche Sint Janspoort.

Halverwege passeerde je de Helftheuvel, vervolgens twee terpen en het wat hoger gelegen plaatsje Deuteren, waar niet alleen een kapelletje stond, maar waar ook de heer van Grobbendonk (stadsvoogd en baas van Den Bosch) een lustoord en eendenkooi had.

Te zien waren het riviertje de Bossche Sloot -dat via de Moerputten naar Engelen liep en voor de aanvoer zorgde- en de Hollandse Dijk met haar twee wielen, net ten zuiden van de huidige Maasroute.

Later op de avond
"vlogen" we over het
gebied met zijn forten,
moerassen, kwartieren,
bolwerken,
verschansingen,
borstweringen,
buitenwerken, redoutes
met licht geschut,
zandheuvelds,
heidevelden en riviertjes.

Vandaag

Van bloemen, planten en dieren heb ik niet zo heel veel verstand. Wel genoot ik van de schitterende foto's van bloemen, struiken en hooilanden.

De gebieden van de Gement en de Moerputten zijn uniek: door de overgang van zand- naar kleigrond en doordat daar kwelwater van soms wel 10.000 jaar oud naar boven komt, is er een heel bijzondere flora en fauna te vinden.

Er broeden niet alleen kieviten, watersnippen, wulpen en scholeksters, maar ook grote aantallen grutto's en kleine zwanen. De Gement is dan ook een (internationaal) beschermd weidevogel- en ganzengebied, waarin zich ook nog eens twee eendenkooien bevinden (met dank aan de heer van Grobbendonk!).

De Moerputten is een 120 hectare groot gebied met moeras, blauwgraslanden, riet- en biezenvelden, open water, broekbosjes van els en wilg.

Nagenoeg alle stadia van een verlandend laagplassengebied komen hier voor. Het vormt dan ook een heel belangrijk element in de ecologische hoofdstructuur van Nederland.

De botanische waarde van de blauwgraslanden zijn van Europees belang. Er heerst een rijk vogel- en vlinderleven, met zelfs weer de Pimpernelblauwtjes (een zorgvuldig maaibeheer is van groot belang!).

En dan midden in de Moerputten: de imposante onlangs gerestaureerde oude spoorbrug van maar liefst 540 meter lang.

Destijds kon er geen dijklichaam worden aangelegd omdat in die tijd het water van de Maas, de Waal, de Dieze en de Aa moest kunnen "overlopen" naar de Gement om vervolgens richting zee te gaan via de Baardwijkse overlaat (waar destijds ook een enorme brug lag in plaats van de huidige spoordijk!).

Het Engelermeer is hoogstwaarschijnlijk het restant van een oude stroomgeul van de Maas (vóór de 13^e eeuw). Er gaan geruchten dat er een middeleeuws kasteel ("Bloemendaal") zou hebben gestaan.

Vroeger lagen er rond het Engelermeer uitgestrekte drassige hooilanden, die in de winter onder water liepen als men de Beerse overlaat open zette.

In het verleden had het gebied de status van natuurmonument.

Door de aanleg van de wijk de Kruiskamp, de industrieterreinen de Rietvelden en de Vutter, nieuwe woonwijken van Engelen, de A 59, en recent de Haverleij is het landschap ter plaatse voor een groot deel verdwenen. Daarnaast is door een grootschalige ruilverkaveling het overgebleven gebied behoorlijk verdroogd en verarmd. Het Engelermeer is nu een groot open water temidden van de weilanden van de Vlijmense en Engelse polder. Rietvelden en de eendenkooi vormen de overgangszone tussen dit natuurgebied en 's-Hertogenbosch.

Toekomst

Ruimte is kostbaar. Velen willen die wel gebruiken of daar iets ontwikkelen. Op dit moment is de recreatiedruk groot en die zal vermoedelijk verder groeien.

Voor de gezondheid van mensen is de aanwezigheid van een naturomgeving van groot -en dus ook economisch- belang.

Rob de Vrind ziet een grote toekomst voor het gebied weggelegd:

Er moet een goede natuurverbindingszone komen tussen de gebieden van het Bossche broek, de Gement, de Moerputten, de polders van Vlijmen, Bokhoven en Engelen (met het Engelermeer) en de uiterwaarden van de Maas, zodat deze gebieden een samenhangend geheel gaan vormen. Pas dan hebben ze kansen om zich optimaal te ontwikkelen.

De A59 kan ter plaatse "op poten". Het gebied van de Vlijmense- en Engelse polder moet worden aangekleed met houtwallen, geriefbosjes en heggen. Er kan 'n agrarisch natuurbeheer (hopakkers!) komen met recreatief medegebruik (speelforten, wandel- en fietspaden).

Als Defensie op het Engelermeer of elders gaat oefenen in bruggen bouwen en duiken, kan zelfs het bij de brug van Hedel gelegen fort Crevecoeur in zijn oude luister worden hersteld!

Wat een enorme mogelijkheden heeft dit gebied !!

Herman Peters

OVERZICHT LIBELLEN EN JUFFERS

In het bijna afgelopen jaar (2007) heb ik, in samenwerking met Willemien de Groot, voor de tweede keer ten behoeve van de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie een algemene route gelopen in de Baardwijkse Overlaat. In onderstaand overzicht staan de waargenomen libellen en juffers met hun aantallen vermeld. Zoals je kunt zien is de Baardwijkse Overlaat een gebied dat rijk aan libellen is. Hoewel er van een aantal soorten slechts enkele exemplaren worden waargenomen komt het aantal soorten in 2007 toch op 22. Een bijzondere waarneming op de laatste teldag (27 augustus 2007) was een tweetal koraaljuffers. Deze juffer is in Nederland vrij zeldzaam. De bruine korenbout, ook een vrij zeldzame soort, werd dit jaar helaas niet waargenomen.

Jaaroverzicht libellen Baardwijkse Overlaat

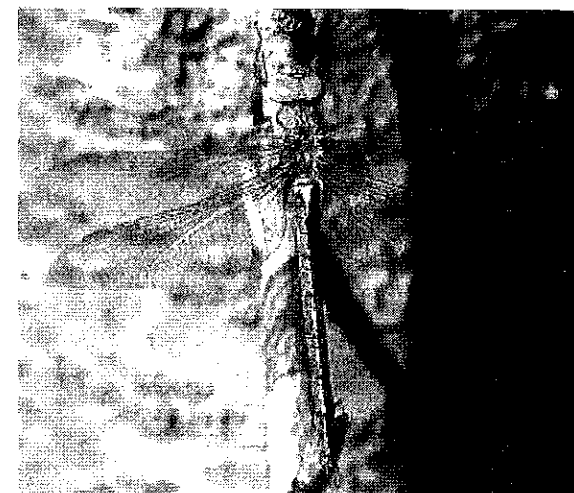
Jaar	2006	2007
Azuurwaterjuffer	54	185
Lantaamtje	47	96
Grote roodoogjuffer	22	110
Blauwe breedscheenjuffer	7	35
Houtpantserjuffer	7	3
Variabele waterjuffer	6	5
Vuurjuffer	5	15
Koraaljuffer	0	2
Watersnuffel	0	1
Bloedrode heidelibel	99	117
Gewone oeverlibel	42	7
Viervlek	22	21
Smaragdlibel	20	22
Bruine glazenmaker	16	10
Bruinrode heidelibel	0	11
Paardenbijter	6	10
Grote Keizerlibel	3	1
Blauwe glazenmaker	3	2
Platbuik	1	6
Bruine Korenbout	1	0
Steenrode heidelibel	1	5
Zwervende heidelibel	0	7
Glassnijder	0	1
Aantal waargenomen soorten	18	22

Naast de hierboven vermelde soorten in de Baardwijkse Overlaat heb ik binnen de gemeente grenzen van de Gemeente Heusden nog de volgende soorten waargenomen.

Weidebeekjuffer	In wetering nabij voetbalveld van RKDVC
Kleine roodoogjuffer	In wetering nabij voetbalveld van RKDVC
Bruine Korenbout	Haarsteegse Wiel
Vroege glazenmaker	Elshoutse Wielen

Het totaal aantal waargenomen libellen en juffers komt hiermee op 26 soorten. Indien er lezers zijn die nog andere soorten hebben waargenomen verzoek ik om die waarnemingen, liefst met datum en vindplaats, aan mij door te geven via telefoonnummer 073-5111596.

Rien Melis
Vlijmen

Vroege glazenmaker

NIEUWE WEBMASTER

Nieuwe 'webmaster'

Als nieuwe beheerder van de website van de natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden wil ik mij even voorstellen.

Mijn naam is René Biekens, ik woon in Drunen. Ik ben getrouwd en heb twee kinderen.

Sinds februari 2001 ben ik (steunend) lid van deze vereniging.

De laatste twee jaar heb ik meegewerkt in de werkgroep landschapsbeheer. Ook al heb ik weinig verstand van bomen en planten toch heb ik het altijd heel leuk gevonden om mee te werken en door de verhalen van de anderen steek je vanzelf iets op.

Doordat ik vanaf augustus 2007 een nieuwe baan heb en ik de site ga bijhouden heb ik het werken met de landschapsbeheergroep (tijdelijk) afgezegd.

In een ledenvergadering werd iemand gevraagd die de site wilde bijhouden omdat Ton Oudshoorn ging verhuizen.

In eerste instantie heb ik niet gereageerd omdat ik dacht dat het mijn pet te boven ging. Later heb ik er nog eens over nagedacht. Ik ben meer informatie gaan inwinnen en heb mij later alsnog gemeld bij het bestuur.

Ton heeft mij de grondbeginselen duidelijk uitgelegd en een en ander op papier gezet zodat ik altijd nog iets kan terugzoeken.

Ook is Ton nog bereid om mijn eventuele vragen via mail te beantwoorden. Ik moet nog veel leren, maar heb er ontzettend veel zin. Ik hoop dat er veel mensen naar de site kijken.

Tevens hoop ik dat als mensen opmerkingen of suggesties hebben mij daarvan via mijn mail: biekens@home.nl op de hoogte willen brengen.

Ik wens U veel kijk- en lees plezier toe, op:

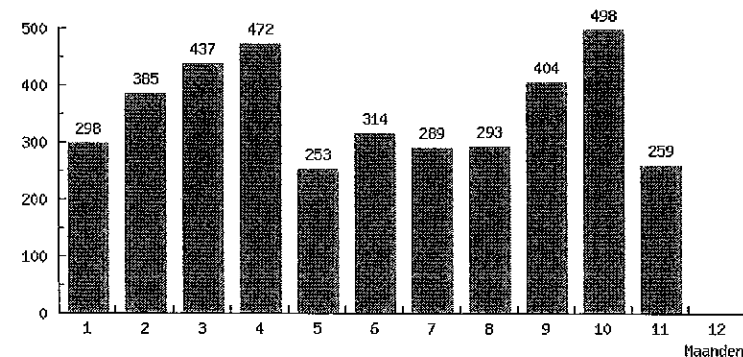
<http://www.natuurenmilieuheusden.nl/index.htm>

Overzicht (samenvatting) van het aantal bezoekers van onze website.

Samenvatting

	Pagina's	Bezoeken
Totaal (sinds 24-02-2004)	23 330	10 472
Gemiddelde per dag	64	29
Topscore per dag	344 (30-05-2005)	47 (25-03-2006)
Topscore per maand	943 (mei 2005)	472 (april 2007)

aantal bezoekers site 2007

www.natuurenmilieuheusden.nl

René Biekens

VOOR U GELEZEN....

In het Brabants Dagblad stond een aardig artikel over milieubewust wonen. Hier een korte samenvatting voor hen die het nog niet lezen.

Het groene leven lonkt.

De interesse voor groen wonen is toegenomen, vooral onder invloed van de klimaatdiscussie.

Natuurlijke materialen zoals hout en natuursteen worden meer dan ooit toegepast in huis.

Ook natuurlijk tuinieren, in harmonie met planten en dieren, zit in de lift.

De ambitieuze doelen in het regeerakkoord voor klimaat en energie helpen het milieubewust wonen.

Vooraf energiebesparing wordt massaal opgepakt.

De verkoop van gloeilampen wordt waarschijnlijk verboden en spaarlampen worden een stuk goedkoper.

Een spaarlamp van 11 watt geeft evenveel licht als een peertje van 60 watt en brandt tienduizend uur!

Ook het gebruik van duurzame energie (zoals uit wind, zon en verbranding van organische stoffen), is veel populairder geworden.

Dit mede dankzij aanmoedigingssubsidies van energiebedrijven en gemeentes (ook onze gemeente!).

Daarnaast neemt de verkoop van warmtepompen (die warmte uit de bodem of lucht benutten om water te verwarmen)

toe. Het warme water wordt gebruikt voor de boiler of cv. Het systeem is in de zomer geschikt om de woning te koelen.

Met dank aan de regels in het bouwbesluit is voor nieuwbouwwoningen energiezuinig en duurzaam bouwen de norm. Ook bij een verbouwing wordt steeds vaker rekening gehouden met het milieu.

Op de volgende pagina vindt u een lijst met ecologische websites.

wonen algemeen:

www.milieucentraal.nl

vraagbaak voor alles over groen wonen, van energiebesparende tips tot en met informatie over natuurlijk tuinieren.

www.allesduurzaam.nl

een goede wegwijzer in de wereld van duurzaamheid. Met veel informatie over duurzame producten voor huis en tuin plus de adressen waar je ze kunt vinden.

www.energielastenverlager.nl

een snelle manier om te berekenen waarmee je energie kunt besparen en hoeveel dat scheelt in de portemonnee.

(ver)bouwen:

www.verbouwwijzer.nl

op deze site is alle informatie te vinden over verantwoord verbouwen. Zeer praktisch zijn de brochures per thema, die je meteen kunt downloaden.

www.kringloopbouwmaterialen.nl

de toegang tot alle leveranciers van gebruikte bouwmaterialen. Via de digitale kaart zie je in één oogopslag bij welke adressen in de buurt de benodigde materialen verkrijgbaar zijn.

www.goedhoutdatabank.nl

hier vind je alle Nederlandse aanbieders van FSC-hout op een rijtje.

interieur:

www.studiohergebruik.nl

een inspirerende site met allerlei woonaccessoires van ontwerpers die zich bezig houden met hergebruik.

www.coloursofnature.nl

een webwinkel die hippe spulletjes verkoopt die moeten bijdragen aan een milieu- en mensvriendelijk interieur.

BAARDWIJKSE OVERLAAT

Wandeling Baardwijkse Overlaat

Op 21 oktober 2007 ging de wandeling voor leden en niet-leden naar de Baardwijkse Overlaat.

Een deel van dit gebied bestaat uit het Natuurpark dat beheerd wordt door de Natuur- en Milieuvereniging, grenzend aan Het Lange Wiel dat in bezit is van Natuurmonumenten.

Het was zonnig weer die morgen en zeker 50 wandelaars waren bij de start aan de zandafgraving bij de Kanaalweg.

De twee gidsen, Harry Smits en Peter van de Velden, splitsten de groep en gingen onafhankelijk van elkaar met hen op pad. Ik wandelde met Harry mee. Langs de zandafgraving was het genieten met dat prachtige weer en wij werden attent gemaakt op de vogelgeluiden, het veelgebruikte boekje over vogels deed ook nu weer dienst.

Via
de

Kaagdijk die de Heidijk met de Kanaalweg verbindt wandelden wij naar het Natuurpark. Over de dijken, o.a. de aanleg en het onderhoud en de vroegere wateroverlast hier ter plaatse was veel te vertellen, de vegetatie nu kreeg ook ruim de aandacht.

Op het Natuurpark wordt elke 1^e zaterdag van het winterseizoen gewerkt door een werkgroep landschapsbeheer, het onderhoud van de poelen, het maaien en snoeien wordt met veel enthousiasme aangepakt. Nestkasten worden opgehangen en bijgehouden, Harry kan daar uitvoerig over vertellen.

Bij het Lange Wiel werd ook stilgestaan en gewezen op de geschiedenis van dit gebied.

Vanaf het Drongelens Kanaal werd de terugtocht aanvaard en wandelde de groep naar het startpunt waar ook de andere deelnemers met Peter arriveerden om 12.30 uur.

Er werd nog wat nagepraat en sommigen reageerden verbaasd dat zij volkomen onbekend waren met dit mooie gebied zo dicht bij huis.

Cock de Moel- van Engelen

WANDELING MOERPUTTENBRUG

Op zondag 23 september jl. organiseerde onze vereniging een wandeling naar de gerestaureerde Moerputtenbrug.

Het was een stralende dag, geen wolkje aan de lucht.

Ruim 80 deelnemers, jong en oud, verzamelden zich.

Peter van de Velden was onze gids.

Peter vertelde het een en ander over de natuur in dit gebied en over de cultuurhistorie.

Alle aanwezigen genoten volop van deze schitterende dag, de mooie omgeving en de informatieve wandeling.

De sfeer was erg goed ondanks het grote aantal deelnemers.

In april en juli zal Peter nog twee keer gidsen in dit gebied.

Peter bedankt.

Marian van der Linden - Botter

Foto 1: op weg naar de Moerputtenbrug

foto 2: op de Moerputtenbrug

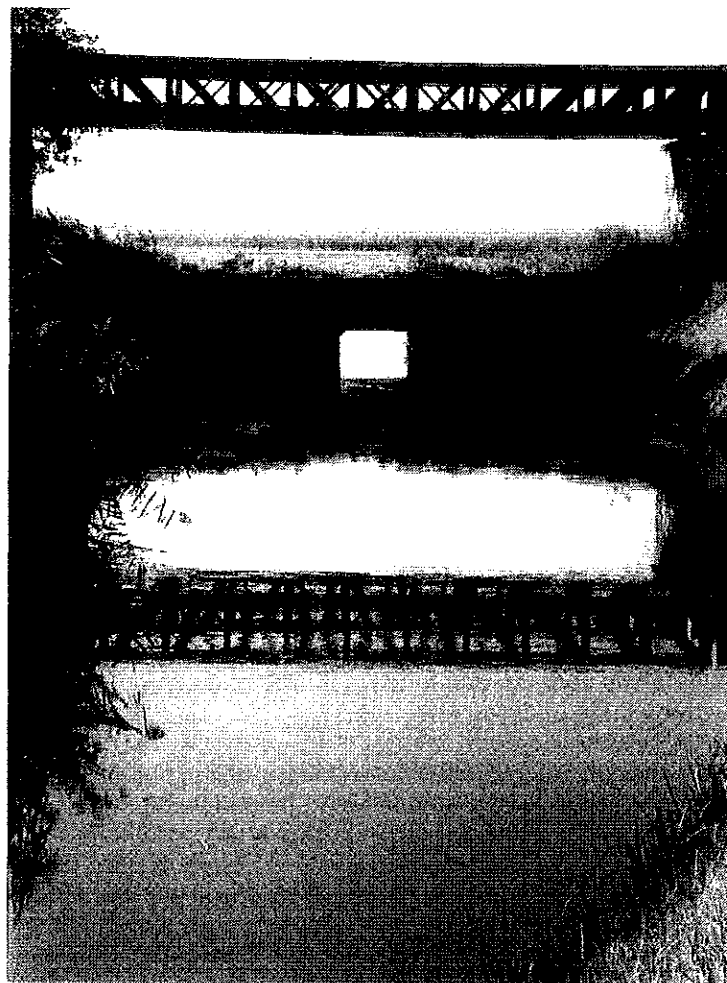
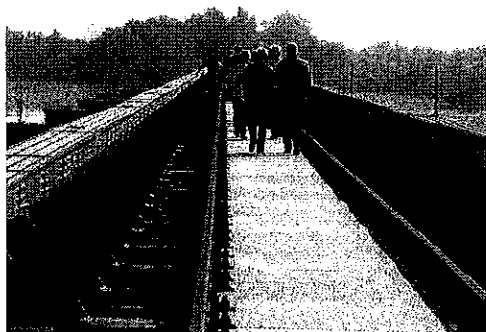

foto3:

en nu maar hopen dat deze oude kleine spoorbrug die zich op het grondgebied van zowel Heusden als 's-Hertogenbosch bevindt snel gerestaureerd wordt zodat we hierover ook kunnen wandelen.

foto's: Marian van der Linden

SPAAR HET LANDSCHAP

SPAAR HET LANDSCHAP, RECYCLE DE RUIMTE !

Milieudefensie voert campagne tegen nieuwe bedrijventerreinen.

Lelijke loodsen en bedrijfspanden, waar zie je ze inmiddels niet? Rondom dorpen en steden, midden in het landschap, langs snelwegen. Tot 2020 is alleen al voor bedrijventerreinen 23.000 hectare gereserveerd. Volgens milieudefensie is het de hoogste tijd om de wildgroei aan banden te leggen. Het blijkt dat eenderde van de huidige bedrijfstreinen in Nederland verouderd of verpauperd is. Als al deze ruimte beter benut wordt, zijn de komende jaren helemaal geen nieuwe bedrijfstreinen nodig.

Bij deze Natuurlijk vindt u een kaartje afkomstig van Milieudefensie. Zij voert een handtekeningenactie. De ingevulde kaarten worden verzonden aan regering en parlement.

Door mee te doen met deze actie doet u een oproep aan de regering en het parlement dat er een eind moet komen aan de leegstand en verpaupering van bestaande bedrijventerreinen. Door deze beter te gebruiken kunnen nieuwe bedrijventerreinen achterwege blijven. Ons landschap wordt daardoor gespaard. Verder stelt Milieudefensie voor om een fonds in te stellen voor de herstructurering van de oude bedrijventerreinen.

Wij, het bestuur van uw vereniging, hopen dat u ook mee doet met deze actie. Zorg ervoor dat uw ondertekende oproep uiterlijk 15 januari verstuurd is.

voor meer info: www.recyclederuimte.nl of www.milieudefensie.nl

SPAAR HET LANDSCHAP, RECYCLE DE RUIMTE !

VERVOLG WATERPLAN GEMEENTE HEUSDEN

Op 10 oktober 2006 is de klankbordgroep voor het waterplan gemeente Heusden voor het eerst bij elkaar gekomen. Het doel van een waterplan is om structuur aan te brengen in alle facetten van het waterbeheer binnen de gemeente en de samenwerking met de waterbeheerder te versterken. Het doel van de avond was toen om kansen en knelpunten te inventariseren die leven bij de verschillende watergebruikers en belanghebbenden. Het vervolg hierop is:

tweede klankbordgroep bijeenkomst (KBG2) waterplan Heusden 10 september 2007

In de periode tussen de eerste klankbordgroep vergadering van 10 oktober 2006 (KBG1) en de KBG2 vergadering van 10 september jl. zijn de genoemde plannen verder uitgewerkt. Hierbij heeft men de plannen onderverdeeld in plannen in het Landelijk Gebied en plannen in het Stedelijk gebied. Bij beide gebieden zijn de volgende hoofdstukken per project in beeld gebracht.

- kansen en knelpunten
- streefbeelden en speerpunten
- uitvoeringsprogramma

streefbeelden, speerpunten en kansen in het landelijk gebied:

* In het landelijke gebied gaat het voornamelijk over het herstel en beheer van de natte natuurparels, zoals het Vlijmens Ven, de Hooibroeken, de Sompen en Zooislagen. De volgende stap daarin is het komen tot een visie en programma van eisen. Met daarin een reeks van maatregelen waarmee de natte natuurparels kunnen worden hersteld.

En met een voorstel voor een Gewenst Grond - en Oppervlaktewater Regime (GGOR).

* Tevens moet een GGOR voor het gehele agrarische gebied worden ontwikkeld, wat ook een positieve invloed zal hebben op het beheer van het kwelwater, wat nu te snel wordt afgevoerd.

* Andere projecten zijn de Ecologische Verbinding Zones (EVZ) voor de Koningsvliet, de Nieuwe Bossche Sloot, de Luisbroekse wetting,

Drunen – het Drongelens kanaal, herstel oude Maasje tussen Herpt en Oud Heusden en het terug brengen van de cultuurhistorie, zoals het slagen landschap, en de Natuurlijke inrichting van de Hedikhuizense Maas.

de knelpunten hierbij zijn:

- De knelpunten daarbij zijn vooral gericht op de Natura 2000 gebieden (Vlijmsch Ven).
- De baggerproblematiek en het sluiten van Jonker Fris Heusden.
- Het bepalen van het waterbergingsgebied of regionaal noodoverloopgebied.
- Ook is het onderscheid tussen Natte Natuurparel en de beschermingszone onduidelijk.
- Schoon oppervlakte water.

uitvoeringsprogramma:

- De planvorming voor genoemde projecten is van 2008-2010.
- De uitvoering van deze projecten is van 2011-2016

streefbeelden, speerpunten en kansen in het stedelijk gebied:

- * In het Stedelijk gebied gaat het voornamelijk over aanbrengen van meer waterpartijen in de nieuw te ontwikkelen woonwijken zoals in het toekomstige Geerpark (Vlijmen).
- * Het water terug brengen in bestaande woonwijken.
- * Het aanpassen van het watersysteem in de glastuinbouw gebieden zoals Naulandseweg Elshout, Tuinbouwweg en de Kavelingenweg .
- * Daarnaast het oplossen van de hoge grondwaterstanden die leiden tot wateroverlast in de kernen van Oudheusden, Vlijmen en Drunen.
- * Er moet een onderzoek en studie worden uitgevoerd om een optimale balans te vinden tussen 'pompen' en 'bergen' van water. En om de riooloverstorten te laten voldoen aan de eisen die er aan zijn gesteld.
- * Enkele andere projecten die van belang zijn in het stedelijke waterplan zijn o.a.:
- * Onkruidbestrijdingplan t.a.v.schoon oppervlakte water.
- * Een waterrisico kaart, een visstandbeheersplan.

- * Communicatieplan Waterplan: één waterloket Heusden voor burgers en bedrijven of via website en lokale kranten.

knelpunten hierbij zijn:

- Aan welke eisen moet het grondwaterpeil voldoen? En hoe het te controleren en te monitoren. Er moet dus een meetplan worden opgesteld met daarbij een meetnet beheer.
- Ook hier is de baggerproblematiek een zaak die moet worden oplost.
- Schoon regen- en oppervlaktewater met o.a. afkoppeling regenwater/rioolwater.

uitvoerings programma:

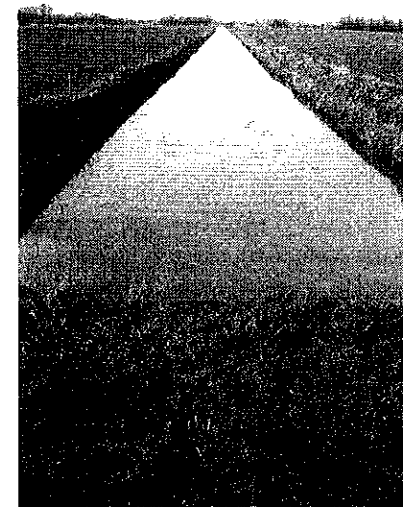
planvorming voor genoemde projecten 2007 -2010
uitvoering van deze projecten 2008-2010

Voor beide plannen Landelijk en Stedelijk moet er duidelijkheid zijn over beheer/eigendom van de waterkeringen b.v. Stadswallen aan de Maaszijde van de vesting Heusden, Hoge Maasdijk, Voordijk en Nieuwendijk.

In een aantal gevallen zal er een overdracht moeten plaats vinden van Waterschap naar Gemeente.

Het gehele waterplan voor de gemeente Heusden moet tevens worden afgestemd op het regionale HOWABO, hoogwater 's-Hertogenbosch.

Tijdens de vergadering waarbij de verder uitgewerkte plannen via een poster presentatie werden gepresenteerd, werd aan de deelnemers gevraagd op- en aanmerkingen bij de desbetreffende plannen te plaatsen. Ook werd gevraagd de prioriteiten waarop de plannen moeten worden uitgevoerd aan te geven. Het gehele waterplan is een ambitieus en goed plan waarbij het duidelijk de bedoeling is de burgers en alle belanghebbenden te betrekken.

Louis van der Sanden

Herpt

NIEUWE LEDEN

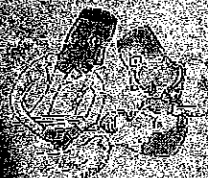
NIEUWE LEDEN

Wij heten de heer A. van Noort uit Giersbergen
van harte welkom als nieuw lid van onze vereniging.

het bestuur

ADVERTEERDERS

JB-Bedrijfshulpverlening

Advies- opleidingsbureau

voor

- Bedrijfshulpverlening (BHV)
- Kleine blusmiddelen
- EHBO
- Reanimatie/AED training

Chrysantenstraat 41
5151 GD Drunen
0416-377849

www.jb-bedrijfshulpverlening.nl
info@jb-bedrijfshulpverlening.nl

Van Herpt
Bakkerij voor u

Beemsterkaas

Salades

Fijne Vleeswaren • Noten & Bonbons

Brood & Banket

Zuivervruchten

Pate's

Reform & Dieet

Van Herpt Specialiteiten/Reform
Ordestraat 134 • 5151 PN Drunen
tel 0416 372497